

Resumé af Uddannelsesudvalgets studietur til Skotland den 26.-29. august 2008

Uddannelsesudvalget foretog den 26.-29. august 2008 en studietur til Skotland. Formålet med studieturen var at studere det skotske skolesystem, herunder den såkaldte storylinemetode. Skotlands skolesystem, som i 2007 blev evalueret i et OECD-review, anses for at tilhøre verdenseliten.

Undervisningsministeriet fremsendte forud for studiebesøget et baggrundsnotat til udvalget. Det fremgår bl.a. heraf, at OECD-reviewet peger på, at Skotlands styrker ligger i, at skolesystemet har en generel høj kvalitet og ligger i OECD's top, at der er stor folkelig opbakning til uddannelse samt tillid til, at skolesystemet gør det bedst muligt for det enkelte barn, og at der er accept af inspektionssystemet blandt de professionelle. Der peges endvidere på, at læreruddannelsen er attraktiv for talentfulde unge, og at nyuddannede lærere gennemgår en avanceret lønnet 1 årig følordning, som ser ud til at have god effekt. Skotlands udfordringer består bl.a. i, at der er stor diversitet i børns udbytte af undervisning.

Deltagere i studieturen: Per Bisgaard (V), Peter Juel Jensen (V), Malou Aamund (V), Christine Antorini (S) (delegationsleder), Carsten Hansen (S), Leif Lahn Jensen (S), Kim Mortensen (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Nanna Westerby (SF), Marianne Jelved (RV), udvalgssekretær Jørgen Nielsen og udvalgsassistent Signe Draabe Bruunsgaard. Fra Undervisningsministeriet deltog departementchef Niels Preisler, afdelingschef Torben Kornbeck Rasmussen og chefkonsulent Jørn Skovgaard.

Dette resumé indeholder nogle af hovedpunkterne fra de møder m.v., som udvalget afholdt under studieturen. Der henvises for nærmere informationer om studiebesøget til det materiale, som fremgår af oversigten i bilaget til resuméet.

Den politiske og økonomiske situation i UK

Som indledning på udvalgets studiebesøg gav førstesekretær Eva Leisner, Ambassaden i London, udvalget en orientering om den indenrigs- og udenrigspolitiske og økonomiske situation i UK. Indenrigspolitisk er de væsentligste aktuelle politiske temaer: Reformen af det offentlige sundhedsvæsen, asyl-, immigrations- og integrationspolitik, klima og energiforsyning, terrorbekæmpelse og uddannelse.

Eva Leisner oplyste, at uddannelsespolitikken er en af Labours store udgiftspolitiske satsninger. Regeringen har forpligtet sig til at øge investering i uddannelse de nærmeste år. Midlerne skal anvendes på en lang række områder, herunder til flere skoler og et generelt kvalitetsløft. Et af elementerne i planerne er at øge antallet af de uafhængige City

Academies fra 12 til 200. City Academies er delvist finansieret af private velgørende sponsorer og retter sig mod dårligt stillede storbykvarterer.

Herudover har forøgelse af brugerbetalingen til universiteterne været et kontroversielt emne i UK. Universiteter m.v. i England, Wales og Nordirland kan således kræve op til ca. 3.000 £ om året ved studiestart i 2008, hvis de lever op til bestemte kvalitetskrav. Udviklingen er gået i den modsatte retning i Skotland. Skotter skal ikke betale for videregående uddannelse i Skotland, mens øvrige UK-borgere skal.

Den skotske selvstyreproces

Eva Leisner orienterede udvalget om den skotske selvstyreproces. Ved folkeafstemningen om skotsk selvstyre i 1997 deltog lidt mere end 60 pct. af de stemmeberettigede skotter. Cirka tre fjerdedele stemte for et skotsk parlament. Godt 60 pct. stemte for mulighed for skatteinddrivelse. Denne mulighed er dog ikke taget i brug endnu. Det skotske parlament har lovgivningskompetence på områder, der ikke er forbeholdt det britiske parlament. Det skotske parlament har lovgivningskompetence inden for bl.a. følgende områder: Sundhed, uddannelse, lokalstyre, socialarbejde, boliger, planlægning, turisme, retssystemet, politi og brandvæsen, miljø, kultur- og naturbevaring, landbrug, fiskeri, sport og kultur.

Eva Leisner oplyste endvidere, at Scottish Nationalist Party (SNP) vandt det skotske valg i maj 2007 på et program om bl.a. skotsk uafhængighed. Alex Salmond, som leder den nuværende mindretalsregering, har udtalt, at han ønsker en folkeafstemning om uafhængighed i 2010, samt at han vurderer at kunne vinde den. Indtil videre har der dog ikke været flertal i det skotske parlament for en folkeafstemning om uafhængighed, der udover SNP støttes af De Grønne. Meningsmålinger tyder heller ikke på, at der p.t. er flertal i befolkningen for at bryde ud af unionen.

Den danske konsul i Edinburgh, Norman Irons, som er tidligere borgmester i Edinburgh og medlem af SNP, orienterede supplerende om den skotske selvstyreproces. Da der i 1707 blev etableret et fælles parlament for England, Wales og Skotland beholdt Skotland sit eget retssystem og selvstændig kirke ligesom det skotske uddannelsessystem forblev et skotsk anliggende efter 1707. I forhold til omverden og med hensyn til handel har Skotland i forhold til England orienteret sig mere mod Skandinavien og Baltikum end det øvrige Europa. Norman Irons mente umiddelbart ikke, at SNP vil kunne opnå flertal i parlamentet. Det hang sammen med, at 56 af parlamentets 129 medlemmer vælges ved en form for forholdstalsvalg. Det betyder, at parlamentets sammensætning i forhold til parlamentet i Westminster i højere grad afspejler det samlede antal stemmer afgivet til de forskellige partier. Norman Irons vurderede, at der vil blive afholdt en folkeafstemning i 2010, at der vil en bevægelse i retning af større tilslutning til uafhængighed, men ikke

flertal herfor. På langt sigt vil den demokratiske proces imidlertid føre til fuld selvstændighed for Skotland.

Det skotske skolesystem

Philip Rycroft, School Directorate, orienterede udvalget om det skotske skolesystem. Historisk set har Skotland altid haft sit eget skolesystem med egne standarder og læseplaner m.v., og med oprettelsen af det skotske parlament i 1999 er den politiske kontrol m.v. også flyttet til Skotland. Siden 1999 har skole- og uddannelsesområdet haft stor prioritet i parlamentet, og der er gennemført lovgivning og opstillet udfordrende målsætninger, som har fokus på eleverne og deres muligheder og potentiale.

Myndighederne er forpligtet til at tilbyde førskole til børn, som er 3 og 4 år, hvis deres forældre ønsker det. Børnene starter i primary-skole, når de er 5 år og fortsætter efter 7 års skolegang i secondary-skole. Secondary-skolen varer 6 år, men eleverne kan forlade skolen efter 4 år i secondary-skole. Det vil sige, at der er undervisningspligt for børn, indtil de er 16 år.

Primary-skoler har ofte i størrelsesordenen 2000 elever, mens secondary-skoler typisk er mindre og ofte har ca. 500 elever. I primary-skolen har eleverne som udgangspunkt samme lærer hele året, modsat secondary-skolen, hvor eleverne har faglærere. Ca. 50 pct. af eleverne fortsætter i uddannelsessystemet efter secondary-skolen. Men et af det helt store problemer i Skotland er, at en gruppe af elever i alderen 16-18 år (ca. 11-12 pct.) forlader skolen uden at fortsætte i nogen form for uddannelse eller beskæftigelse.

Mange skoler er bygget i 60-erne og 70-erne og er i forholdsvis dårlig stand. Der er derfor behov for at foretage forholdsvis store investeringer i nye bygninger m.v. Det er vigtigt, at eleverne har gode fysiske rammer. Der er taget initiativer til at bygge/ombygge skoler ved hjælp af bl.a. private fonde, som til gengæld kan opnå visse skattefordele.

Philip Rycroft oplyste endvidere, at lærerne for nyligt har fået et lønløft, og at lærernes løn er sammenlignelig med andre OECD-lande. Antallet af uddannede lærer vokser forholdsmæssigt i forhold til antallet af elever, og lige p.t. uddannes der nok for mange lærere, hvilket midlertidig har givet sig udslag i ledighed blandt lærere. Der er gennemført en ordning, hvorefter nyuddannede lærere er garanteret 1 års beskæftigelse, som bl.a. giver nyuddannede lærere undervisningserfaring. Man benytter i et vist omfang assistenter i undervisningen. Der er i alt ca. 2.000-3.000 undervisningsassistenter i Skotland. Der er ikke fastsat uddannelseskraav til undervisningsassistenterne. Mange af disse vil imidlertid selv ønske at erhverve sig relevante kvalifikationer, og nogle uddanner sig senere til lærere.

Philip Rycroft mente, at budskabet i den netop gennemførte OECD-review var, at det skotske skolesystem generelt har meget høj kvalitet, men at forældrene spiller en meget stor rolle for elevernes udbytte af skolegangen. Der er for mange 16-19 årige, som har problemer og falder ud af systemet. Problemet er især aktuelt i de store byer, herunder ikke mindst i Glasgow. Den nuværende SNP-regering har med henblik på at løse denne problemstilling bl.a. fokus på tidlig og rettidig indsats i skole- og uddannelsessystemet, herunder i forhold til den gruppe af unge, som p.t. falder ud af systemet.

En af regeringens aktuelle store opgaver er at få implementeret Curriculum for Excellence, som er resultatet af en proces, som blev startet i 2002. Det ny curriculum fokuserer på formålet med undervisningen og peger på, at undervisningen skal give børn og unge muligheder for at udvikle sig som succesfulde og aktive elever og studerende og selv sikre og ansvarlige individer. Regeringen har prioritet dette som en af sine overordnede strategiske målsætninger.

Inspektoratet

Her Majesty's Senior Chief Inspector Graham Donaldson, som er den øverste leder af Her Majesty's Inspectorate of Education (HMIE) orienterede udvalget om inspektoratet. Inspektoratet har været en integreret del af det skotske uddannelsessystem i 168 år. Inspektoratet, som er uafhængig af regeringen, foretager inspektioner af skoler m.v. og rådgiver regeringen. Inspektoratets hovedformål er at være med til fremme forbedringer i uddannelsessystemet i form af bedre standarder, kvalitet og præstationer.

Hovedprincippet for inspektoratets virksomhed er, at effektiv selvevaluering fører til konstant forbedring. Skolerne skal evaluere kvaliteten af deres egne indsat og resultater med støtte og tilskyndelse fra myndighederne og understøttet af strenge eksterne evalueringer foretaget af inspektoratet. Udfordringen består i hele tiden at skabe forbedringer og herunder at gøre gode skoler endnu bedre.

District Inspector Lachlan MacCallum, HMIE, orienterede om områdeinspektørernes rolle, og hvordan inspektioner gennemføres i praksis. Inspektioner tages meget alvorligt af skoler, lærere og elever. Inspektoratet forsøger under inspektionerne at få et klart billede af skolernes muligheder for udvikling og at komme med praktiske anbefalinger til eventuelle forbedringer. Inspektionerne afsluttes med en rapport til skolemyndigheden, skolen og forældrene. Ud af de seneste 120 inspektioner har der kun været væsentlige problemer i fire tilfælde.

Væsentlige temaer under inspektionerne er bl.a. skolernes særlige styrker, om der er eksempler på god praksis, hvor meget eleverne lærer, hvor gode personalet er til at samarbejde med andre for at understøtte undervisningen, om personale og elever er

aktive for at skabe forbedringer, om skolen har høje forventninger til alle elever, og om skolen har en klar holdning til, hvilken retning skolen skal bevæge sig.

Inspektoratet har ændret inspektionerne, så de fremover kun varer en uge frem for som hidtil to, og således at der allerede ved inspektions start lægges vægt på skolernes selvevaluering. Rapporterne vil fremover blive kortere og kun indeholder fem indikatorer på kvalitet, nemlig: Forbedring af resultater, undervisningens kvalitet, imødekommelse af elevernes behov, læseplan og effektivitet i selvevalueringsprocessen.

Aktuelle udfordringer for inspektoratet er at ændre kulturen for inspektionerne, så de bygger på ægte partnerskab med skolerne, at maksimere den positive virkning af inspektionerne for eleverne, og at begrænse den opfattelse af påtrængenhed, som nogle oplever ved inspektionerne.

Learning and Teaching Scotland (LTS) – Curriculum for Excellence

Learning and Teaching Scotland (LTS) er oprettet af regeringen og er hovedorganisationen for udvikling af læseplaner i Skotland.

Alan Armstrong, Director for Education Improvement, orienterede udvalget om Curriculum for Excellence og implementering heraf. Hovedelementer i ændringerne går bl.a. ud på at fremme indlæring, som er bred, grundig og langvarig, at udstyre unge med de færdigheder, som de får brug for på fremtidens arbejdsmarked, og at sikre, at krav og eksamener m.m. understøtter indlæringen. Der skal endvidere etableres flere valgmuligheder, som imødekommer de unges individuelle behov og ønsker, og man skal generelt gøre de unge i stand til at blomstre i liv og arbejde efter skolen.

Allan Armstrong oplyste endvidere, at LTS under implementeringsprocessen har udarbejdet udkast til læseplaner, som har været sendt i høring hos en række relevante interessenter. LTS lagde meget vægt på de tilbagemeldinger, som er modtaget, og udkastene til læseplan vil blive revurderet og justeret i lyset heraf. (Udvalget fik udleveret udkast til læseplaner for henholdsvis Social Studies og Literacy and English, så udvalget har mulighed for mere konkret at studere læseplanernes opbygning og indhold.) Allan Armstrong understregede, at læseplanerne – modsat i England - har karakter af national rådgivning og ikke lovgivning, og at det er de lokale myndigheder og lærerne som skal implementere læseplanerne. Inspektioner foretaget af HMIE er med til at kontrollere skolernes resultater.

Glow

Marie Dougan, Glow Programme Director og Andrew Brown, Glow Development Manager, gav under udvalgets besøg hos LTS en orientering om Glow. Glow er Skotlands skolers internet, som på sikker vis digitalt forbinder ca. 800.000 lærer og elever i hele landet. Også skoler og lokale og centrale myndigheder m.fl. har adgang til Glow. Glow får, når den er fuld integreret, i alt ca. 1.500.000 brugere. Glow er oprettet af regeringen og administreres af LTS. Glow er gratis for brugerne. I første omgang er det hensigten, at Glow især skal bruges af lærere og elever, men Glow vil f.eks. også kunne anvendes til kommunikation mellem lærer/skoler og forældrene.

Formålet med Glow er ikke blot at give adgang til moderne teknologi. Glow er en veludviklet netbaseret undervisningsplatform, som nemt kan anvendes som en integreret del af undervisningen. Glow kan f.eks. benyttes til at få adgang til og organisere dokumenter, materiale og hjemmesider, og at dele informationer, viden og undervisningsmateriel. Glow kan endvidere bl.a. benyttes til at oprette specifikke brugergrupper og at kommunikere internationalt samt at afholde videokonferencer m.m.

Storylinemetoden

Steve Bull og Sallie Harkness, Storyline Scotland, orienterede under udvalgets besøg hos LTS om udviklingen af storylinemetoden. I 1965 blev anbefalet en ny læseplan for grundskolen (primary), som indebar en mere holistisk tilgang og en tænkning i processer og strategier frem for indholdet i undervisningen.

Storyline udgøres af et partnerskab mellem læreren og eleverne, hvor læreren har linen, som sigter mod at imødekomme læseplanens målsætninger, mens eleverne har fortællingen. En fortælling behøver tre elementer: personer, tid og sted. Fortællingen har altid personligheder, som er skabt af eleverne, som dermed involveres. Storyline handler ikke kun om kundskaber og færdigheder, men også følelser og holdninger, hvorved storyline adskiller sig fra projektarbejde.

Steve Bull og Sallie Harkness oplyste endvidere, at højdepunktet for udviklingen af storyline i Skotland var 70-erne og 80-erne, hvor den også blev udbredt i bl.a. Danmark og de øvrige nordiske lande. I Danmark blev den kendt som den skotske metode. Navnet storyline kom først til i 1988. I starten af 90-erne opstod der imidlertid en udvikling i Skotland i retning af, at der blev lagt mere vægt på indhold end proces i undervisningen, der blev afsat mere tid til undervisning i grundlæggende færdigheder og mindre tid til kreative aktiviteter, og der blev introduceret regelmæssige tests.

Der har således været en løbende udvikling i vægtningen af, hvad der undervises i, og hvordan der undervises. Storylinemetoden er fleksibel og anvendelig i forhold til alle slags læseplaner. Eleverne har ejerskab til fortællingen og er i centrum af undervisningen, som

fremmer kreativitet og selvstændig tænkning. Det er elementer, som også indgår i den ny Curriculum for Excellence.

Scottish Qualifications Authority (SQA)

Dr. Rob van Krieken orienterede udvalget om Scottish Qualifications Authority (SQA) og dets funktioner. SQA er Skotlands nationale myndighed for udarbejdelse og fastsættelse af hvilke kvalifikationer, som skal opnås med uddannelserne. SQA har til formål at sørge for muligheder for, at alle elever m.m. er i stand til at opnå livslang læring på tværs af alle typer og niveauer af uddannelser m.m.. SQA er ansvarlig for at udvikle, fastsætte og akkreditere alle skotske uddannelser med undtagelse af akademiske.

Rob van Krieken orienterede nærmere om, hvordan SQA arbejder i praksis og gav nogle konkrete eksempler. Han nævnte bl.a. et program om færdigheder til arbejde, som blev introduceret i 2005, og som henvender sig til unge i alderen 14-18 år. Dette program er især anvendeligt i et samarbejde mellem skole og arbejdsgiver. Programmet hjælper eleverne med at udvikle nødvendige færdigheder og attituder for at kunne begå sig på og forstå arbejdspladsen og giver endvidere eleverne nogle brede erhvervsfaglige færdigheder. Programmet baner endvidere vejen til fremtidig yderligere undervisning og uddannelse

Dr. Allan John oplyste, at OECD-reviewet konkluderede, at det skotske skolesystem generelt var meget velfungerende, men at Skotland lå på eller under gennemsnittet med hensyn til at reducere betydningen for indlæring af social ulighed, og at der ikke har været tilstrækkelig politisk fokus i Skotland på den gruppe af unge, som lærer allermindst. Der peges i reviewet på, at dette kan hænge sammen med secondary-skolernes akademiske præg, og at der eventuelt kan være grund til at gøre undervisningen bredere eller mere varieret, herunder ved at integrere erhvervsfaglig undervisning.

Dr. John Allan oplyste endvidere, at den skotske regering har taget initiativ til drøftelser om den fremtidige ordning med hensyn til nationale kvalifikationskrav. Drøftelserne, som skal foregå frem til oktober måned, vedrører bl.a. kvalifikationskrav med hensyn til læsning og skrivning samt matematik, eventuel revision af gældende uddannelser, behovet for på nogle områder eventuel at fastsætte nye krav og standarder samt eventuelt øge fleksibiliteten med henblik på bedre kunne imødekomme elevers og studerendes behov.

Ny skotsk bacheloruddannelse i henholdsvis sprog og naturvidenskab

Under udvalgets besøg hos SQA orienterede Nancy MacPerson udvalget om en kommende ny skotsk bacheloruddannelse i henholdsvis sprog og naturvidenskab, som

regeringen har besluttet skal introduceres i 2009. SQA arbejder p.t. sammen med regeringen og andre nøgle interessenter på at udvikle de nærmere eksamenskrav m.m. til uddannelsen.

Formålet med de nye bacheloruddannelser er bl.a. at fremme sprog og naturvidenskab som værdifulde og vigtige områder for studier og beskæftigelse, at give øget status til det 6. år i secondary-skolen og at skabe motivation og sammenhæng for eleverne i deres sidste skoleår. Bacheloruddannelserne skal endvidere levere kvalifikationer, som er værdifulde for at kunne begynde på videregående uddannelser, være med til at skabe bro mellem skolen og videregående uddannelse/beskæftigelse og opmuntre til samarbejde mellem skoler og andre uddannelsesinstitutioner. Uddannelserne skal endvidere give eleverne bedre mulighed for at kunne konkurrere på det internationale jobmarked og generelt udvikle elevernes færdigheder for læring og beskæftigelse.

Nancy MacPerson oplyste, endvidere, at bacheloruddannelserne vil blive udformet således, at de ikke kommer til at fylde hele undervisningstiden i 5. og 6. secondary, men at der bliver mulighed for også at tage andre kurser og supplere med et tværfagligt projekt på højt niveau.

Besøg på Kinnaird Primary School

Udvalget besøgte under studieturen Kinnaird Primary School i Falkirk. Kinnaird Primary School er helt ny skole i nye bygninger med plads til op til 430 elever. Udvalget blev ved ankomsten vist rundt på skolen af elever og havde mulighed for at få et godt indtryk af skolens faciliteter m.v.

Elever fra 6. og 7. klasse præsenterede en storyline, som de havde arbejdet med i løbet af foråret (ca. 3-4 timer om ugen i ca. 4 måneder). Storylinen gik ud på at opbygge et samfund, hvor eleverne under vej blev mødt af en række forskellige udfordringer, som de skulle forholde sig til og løse.

Lærerne forklarede efterfølgende, hvordan storylinen imødekom læseplanen, herunder det grundlæggende formål om, at eleverne skal udvikle sig som succesfulde og aktive elever og selvsikre og ansvarlige individer. Lærerne forklarede endvidere, hvordan storylinen opfyldte læseplanens specifikke krav bl.a. inden for emnerne miljø, videnskab og engelsk.

Headteacher Pamela Andersen fremhævede, at storylinemetoden var en væsentlig og fast integreret del af undervisningen på skolen, at alle elever skal deltage i mindst en i hvert skoleår, at alle lærere var trænet i at anvende metoden, og at forældrene ofte også blev involveret.

Udvalget havde efterfølgende mulighed for i mindre grupper at drøfte forskellige temaer med bl.a. repræsentanter fra de lokale skolemyndigheder og lærere, herunder lærere fra andre secondary-skoler i Falkirk. Som afslutning på besøget spiste udvalget frokost sammen med elverne i skolens kantine.

General Teaching Council for Scotland (GTCS)

Director of Educational, Policy Tom Hamilton, orienterede udvalget om General Teaching Council for Scotland (GTCS). GTCS blev oprettet i 1965, og GTCS's beføjelser og uafhængig er senere flere gange blevet udvidet. GTCS finansieres udelukkende af lærernes gebyrer for at være registreret i GTCS. GTCS bygger på en slags selvregulering, hvor lærerprofessionen regulerer sig selv, og valgte lærere udgør majoriteten i rådet. Man skal være registreret for at kunne undervise i de offentlige skoler, mens det er valgfrit om man vil være registreret, hvis man underviser på videregående uddannelser GTCS har mere end 80.000 registrerede lærere. GTCS formål er bl.a. at bidrage til at udvikle et uddannelsessystem i verdensklasse i Skotland, at opretholde og forbedre lærerstandarder, og at være anerkendt som et talerør for lærerprofessionen.

Tom Hamilton oplyste endvidere, at GTCS akkrediterer læreruddannelserne i Skotland, dvs. fastlægger standarder og programmer for bl.a. den indledende læreruddannelse, registrering af læreruddannelsen, særligt autoriserede lærere og lærere i lederstillinger. Standarden for registrering specificerer, hvad der er forventet af en nyuddannet lærer for at opnå registrering hos GTCS. Nyuddannede lærere gennemgår et særligt program, hvor de er sikret en stilling i et år. Elevkontakt, som giver praktisk undervisningserfaring, udgør i dette år ca. 70 pct. af tiden, mens fortsat faglig udvikling udgør 30 pct. GTCS-programmet for indføring af nye lærere er anerkendt og succesfuldt og er blevet positivt modtaget af bl.a. af HMIE. Det fremgår endvidere bl.a. OECD-reviewet fra 2007, at den skotske måde at indføre nye lærere på er i verdensklasse. OECD har også tilkendegivet, at programmet for at opnå kvalifikationer til lederstilling er enestående og krævende.

Educational Institute of Scotland (EIS) og School Leaders Scotland (SLS)

Udvalget mødtes med assisterende generalsekretær Simon MacAulay (EIS), præsident Brian Cookling (SLS) og generalsekretær Ken Cunningham (SLS).

Simon MacAulay (EIS), oplyste, at EIS er den største skotske lærerfagforening og den ældste i verden. EIS har ca. 60.0000 medlemmer og repræsenterer over 80 pct. af lærerne i Skotland - lige fra lærer i primary- og secondaryskoler til lærere på videregående og højere uddannelsesinstitutioner.

Under drøftelserne med udvalget tilkendegav Simon MacAulay bl.a., at SLS og lærerprofessionen som sådan både før og efter det gennemførte OECD-review generelt har været konstruktive over for Curriculum for Excellence, selvom der havde været en vis usikkerhed omkring processen i forbindelse med regeringsskiftet efter valget i 2007. En central problemstilling er dog det skifte, som der er lagt op til, fra et mere topstyret system til en mere individuel tilgang. Der er i den forbindelse vigtigt, at der blandt lærerne skabes tillid og tiltro til ændringerne.

Brian Cookling (SLS) oplyste, at SLS er en af to organisationer for skoleledere i Skotland. SLS primært repræsenterer skoleledere i secondary-skole. SLS har ca. 600 medlemmer. Den anden skolelederorganisation er Association of Headteachers & Deputies in Skotland (AHDS), som fortrinsvis repræsenterer ledere fra primary-skoler.

Brian Cookling oplyste, at skolelederne i secondary-skolerne generelt ikke havde indvendinger med principperne bag og værdierne i Curriculum for Excellence, men at skolelederne ikke har følt sig involveret i processen, og at der hos mange er stor usikkerhed om, hvad substansen i ændringer går ud på, hvordan og hvor hurtigt ændringerne skal gennemføres, og hvad resultaterne bliver. Det kan komme til at tage tid at få ændret denne indstilling.

Brian Cookling oplyste endvidere, at skolernes selvevalueringer er værdifulde, men at HMIE's inspektioner af skolerne kan være en meget voldsom oplevelse for mange ansatte, at inspektionerne ikke altid gennemføres på ensartet måde, og at offentliggørelsen af inspektoratets rapporter kan have en endda meget stærk effekt.

Møde med ministeren for uddannelse og livslang læring, Fiona Hyslop

Udvalget mødte som afslutning på studieturen ministeren for uddannelse og livslang læring, Fiona Hyslop.

Den skotske regering ledes af førsteministeren, der vælges af parlamentet. Førsteministeren udpeger de øvrige regeringsmedlemmer. Den nuværende skotske mindretalsregering ledes af førsteminister Alex Salmond, (SNP). Regeringen består af 6 kabinetsministre og 10 juniorministre, der refererer til kabinetsministrene. Juniorministre under Fiona Hyslop er Adam Ingram (børn og førskole) (som også deltog i mødet med udvalget) og Maureen Watt (skoler og færdigheder). SNP er ifølge Fiona Hyslop et socialdemokratisk centrum-venstre parti, som bl.a. ønsker at afholde en folkeafstemning om uafhængig for Skotland.

Fiona Hyslop oplyste, at skole- og uddannelsesområdet historisk set altid har haft politisk høj prioritet i Skotland. En af regeringens 15 overordnede strategiske målsætninger er

således, at skotterne bliver bedre uddannet, får flere færdigheder og er succesfulde og respekterede inden for forskning og innovation. En anden af de 15 overordnede målsætninger er, at unge bliver succesfulde og aktive elever og studerende og selvsikre og ansvarlige individer. Regeringen har i sit program endvidere fokus på at forhøje antallet af studerende, som får en afgangseksamen fra en videregående uddannelse, og at reducere antallet af personer i den arbejdsdygtige alder, som har alvorlige læse-, skrive- og regneproblemer.

Fiona Hyslop oplyste, endvidere, at OECD-reviewet om det skotske skolesystem, som var et resultat af et initiativ fra hendes forgænger, var en udmærket katalysator for drøftelser om forbedringer af det skotske skolesystem. OECD's anbefalingerne var velkomne og konstruktive, og det ville være uklogt ikke at følge anbefalingerne. På den anden side var det også vigtigt at holde fast i grundlæggende værdier i det skotske skolesystem. Ændringer skal også kunne forklares og gennemføres politisk. Derfor var det ikke sikkert, at regeringen vil føre samtlige anbefalinger ud i livet. Fiona Hyslop havde allerede haft drøftet anbefalingerne i reviewet med en række lokale myndigheder, og hun skulle også afholde møder med bl.a. lærerorganisationerne. En del lærere og skoleleder var skeptiske over de forandringer, som Curriculum for Excellence og anbefalingerne i OECD-reviewet vil medføre. Det var vigtigt at få involveret især skolelederne, som har en nøglerolle i processen med at få gennemført ændringer.

Fiona Hyslop henviste til, at et af de problemer, som OECD-reviewet peger på, er, at forholdsvis mange unge omkring 16-årsalderen dropper ud at skolen uden at komme i anden beskæftigelse. Man forsøger på forskellig vis at fastholde disse unge i undervisning eller beskæftigelse, og der er en vis bevægelse i positiv retning. Curriculum for Excellence skal også omfatte denne gruppe af unge.

Oversigt over baggrundsmateriale og materiale modtaget under studiebesøget:

- Program (omdelt på alm. del – bilag 341)
- Baggrundsnotat fra Undervisningsministeriet (omdelt på alm. del – bilag 342)
- OECD Review of Quality and Equity of Education Outcomes in Scotland, Diagnostic Report (2006) - indeholder et overblik over det skotske uddannelsessystem (omdelt på alm. del – bilag 342)
- OECD Review: Quality and Equity of Schooling in Scotland (2007), Executive Summary (omdelt på alm. del – bilag 342)
- Summery records of The Education Policy Committee (OECD), in special session vedr. OECD Review, Edinburgh, December 2007 (omdelt på alm. del – bilag 342)
- Præsentation: Her Majesty's Inspectorate of Education (HMIE), HM Senior Chief Inspector Graham Donaldson (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Eksempler på rapporter fra Her Majesty's Inspectorate of Education (HMIE) (omdelt på alm. del – bilag 356)
- Præsentation: Curriculum for Excellence – developing by engaging, Alan Armstrong, Learning and Teaching Scotland (LTS) (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Brochure: LTS Corporate Profile - Glow (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Præsentation: The Development of Storyline, Sallie Harkness og Steve Bull, Storyline Scotland (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Præsentation: Portfolio of Qualifications, Dr. Rob van Krieken, Scottish Qualifications Authority (SQA) (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Præsentation: The OECD Review of the Quality and Equity of Schooling in Scotland, Dr. John Allan, Scottish Qualifications Authority (SQA) (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Præsentation: SG consultation on qualifications and assessment, Dr. John Allan, Scottish Qualifications Authority (SQA) (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Præsentation: Scottish Language and Science Baccalaureates, Nancy McPerson, Scottish Qualifications Authority (SQA) (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Kinnaird Primary School & Nursery Class, Standards & Quality Report, Session 2007-2008 (omdelt på alm. del – bilag 352)
- Præsentation: The General Teaching Council for Scotland (GTC), Background, Functions and Form, Tom Hamilton, Director of Educational Policy (omdelt på alm. del – bilag 352)

Udvalget modtog endvidere under studieturen følgende materiale – hovedsageligt tryksager - som kan rekvireres /lånes i udvalgssekretariatet:

- Curriculum for excellence, building the curriculum 3, a framework for learning and teaching (The Scottish Government)

- Storyline – Promoting Language Across the Curriculum by Steve Bull and Sallie Harkness
- Storyline, past, present & future, Edited by Steve Bull, Sallie Harkness & Graham White
- Udkast til Curriculum for Excellence om hhv. Social Studies og Literacy and English
- Scottish Qualifications, SQA
- GTC, Scotland, About us.